

Standaard

Waterslagers

Uitgegeven door:
Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Copyright by NBvV.
Alle rechten voorbehouden

Uitgave: april 2000

OPMERKING VOORAF:

Om het document snel te kunnen downloaden zijn figuren en opmaakruimten verwijderd.
De bladzijdenummers van de inhoudsopgave zijn daardoor niet meer juist.

INHOUD

Algemeen	2
Beoordeling van de toeren.....	2
Het Keursysteem	2
De zangtoeren	3
Keurlijst Waterslagers	3
Toeren die lied vormen	4
Waterslag	4
Toer beschrijving	4
Klokkende waterslag.....	4
Bollende waterslag	4
Rollende waterslag (waterrol)	5
Chor en Knor	5
Staaltonen (tjonken).....	5
Fluiten (soeten).....	6
Fluitenrol.....	6
Woeten	6
Bellen.....	6
Belrol	7
Tjokken	7
Tjokkenrol	7
Schokkel.....	7
Indruk.....	8
Strafpunten	8
Nachtegaalaccent	8
Stamharmonie	8

Algemeen.

De Waterslagerzangkanarie behoort evenals de Harzer en de Timbrado tot de drie erkende zangkanarie rassen.

Zangkanaries worden uitsluitend op hun zang beoordeeld.

Voor elk ras geldt een eigen beoordelingssysteem.

De verschijningsvorm valt geheel buiten de beoordeling, in internationaal verband (COM) kunnen echter wel vogels worden ingezonden die zowel op zang of zang-kleur of zang-postuur worden beoordeeld.

De ingezonden vogels moeten voldoen aan algemene regels die de NBvV aan de deelname van tentoonstellingen verbindt.

Om de zang te kunnen beoordelen is een goede kennis van de zang een alles overheersende vereiste. Het gaat daarbij om de volgende vier onderdelen:

1. Het kennen en begrijpen van het doel der zangveredeling.
2. Het bepalen der zangtoeren met naam.
3. Het vaststellen van de waarde van de toer volgens de gebruikelijke normen.
4. Het kennen van fouten, die schade doen aan de welluidendheid van het lied en de minwaarde daarvan bepalen

Zang wordt verdeeld in zangtoeren, zangtoeren worden verdeeld in toongrepen.

Toongrepen worden verdeeld in klinkers en medeklinkers.

De opeenvolgende toeren vormen het lied.

Beoordeling van de toeren (verder te noemen als de 6 D) d.m.v.

1. De classificatie
2. De toondiepte
3. De toonvolheid
4. De kracht
5. De lengte van de toer
6. De afwisselingsmogelijkheid

Het keursysteem.

Het keursysteem is gebaseerd op de volgende grondgedachten.

1. Dat alles wat invloed kan hebben op de muzikale waarde van het lied moet kunnen worden bewaardigd.
2. Dat alles wat de muzikale waarde van het lied kan schade moet kunnen worden gestraft.

De maxima punten voor de toeren zijn in het keursysteem steeds door drie deelbaar. Deze driedeelbaarheid is zeer belangrijk bij de beoordeling van de toer, aangezien deze driedeelbaarheid parallel loopt met de drie trappen van vergelijking, namelijk voldoende goed en zeer goed.

De zangtoeren.

Zangtoeren worden verdeeld, in verband met hun inwendige bouw, in drie groepen:

1. Eenvoudige ononderbroken toeren zoals belrollen - ronde knor - heulrol en zwieren maar deze toeren horen we bijna niet meer.
2. Eenvoudige onderbroken toeren zoals bellen - fluiten en fluitenrol - tjokken en tjokkenrol - schokkel en staaltönen en wat we bijna niet meer horen moeten.
3. Samengestelde toeren deels rollend, deels onderbroken zoals klokkende - bollende - rollende waterslag tevens ook de waterrol.

TOEREN DIE HET LIED VORMEN.

Waterslag wordt onderverdeeld in drie hoofdvormen deze zijn:

Klokkende waterslag
Bollende waterslag
Rollende waterslag

Waterslag is elke toonslag waarin het kenmerk van het water op de grondtoon overheerst. De Waterrol is geen geslagen toer maar een zuivere roltoer.

Toer beschrijving zoals de keurmeester hem beoordeeld.

Klokkende waterslag.

1. Een voldoende klokkende waterslag beoordelen we van 1 tot 4 punten.
2. Een goede klokkende waterslag beoordelen we van 5 tot 8 punten.
3. Een zeer goede klokkende waterslag beoordelen we van 9 tot 12 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.

Vaak horen we stammen met meerderen vormen en beoordelen de mooiste vorm.
Een speciaal kenmerk voor de klokkende waterslag is het tongenspel wat bij bollende en rollende waterslag zo goed als niet hoorbaar is.
De toer bestaat uit afzonderlijke slagen.
Verder het water wat op de grondtoon overheerst.
Voor de rest zijn klinkers en medeklinkers die een rol spelen in de beoordeling.

Een zeer goede klokkende waterslag, de ideale klinkers en medeklinkers zijn:
Medeklinkers KL - DL - WL - BL - HL - GL
Klinkers (grondtoon) OEI - OE - OO
Klinkt als b.v WLOEI - BLOEI – DLOEI
Gebrekkige klokkende waterslag : vlak (tongenspel) – te weinig water op de grondtoon.

Bollende waterslag.

1. Een voldoende bollende waterslag beoordelen we van 1 tot 2 punten.
2. Een goede bollende waterslag beoordelen we van 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede bollende waterslag beoordelen we van 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.
Een speciaal kenmerk voor de bollende waterslag is dat de grondtoon in elke toongreep bol staat terwijl de grondtoon van de klokkende waterslag een holle buiging heeft.
Het ritme van de bollende waterslag dus de snelheid waarmee de slagen elkaar opvolgen is veel sneller dan de klokkende waterslag.
De toongrepen zijn minder afgezet, bij de klokkende waterslag is elke slag onderbroken bij de bollende waterslag ook nog wel maar de ruimte tussen de slagen is erg klein.
Bij een goede waarde bepaling moeten we luisteren naar het water op de grondtoon.
Voor de rest zijn het weer de klinkers en medeklinkers die rol spelen in de beoordeling.

Een zeer goede bollende waterslag, de ideale klinkers en medeklinkers zijn:
Medeklinkers L - BL- BWHD
Klinkers O - OE
Klinkt als b.v Bloe - Blo - Loe
Gebrekkige bollende waterslag: minder van waarde met de klinker U – te weinig water op de grondtoon.

Rollende waterslag (waterrol).

1. Een voldoende rollende waterslag beoordelen we van 1 tot 3 punten.
2. Een goede rollende waterslag beoordelen we van 4 tot 6 punten.
3. Een zeer goede vorm van rollende waterslag beoordelen we van 7 tot 9 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.
Een rollende waterslag heeft het kenmerk dat het ritme waarin de slagen worden gebracht nog sneller is dan bij de bollende waterslag.
Ook hier is het watereffect zeer bepalend voor een beoordeling.
Bij het vaststellen van de rollende waterslag is naast de lengte van de grondtoon de snelheid waarmee de toongrepen elkaar opvolgen bepalend voor de benaming.

Een zeer goede rollende waterslag, de ideale klinkers en medeklinkers zijn:
Het zelfde als omschreven bij de bollende waterslag.
Klinkt als b.v Bloe - loe
Gebrekkige Rollende waterslag: minder van waarde met de klinker A – te weinig water op de grondtoon.

Waterrol is een samengestelde roltoer, en klinkt als of men met een rietje in het water blaast.
Bij deze toer is de medeklinker R duidelijk hoorbaar.
Het watereffect op de grondtoon is bepalend voor een goede beoordeling.

Het is geen aparte toer op de keurlijst en wordt onderverdeeld bij de rollende waterslag.
Is de waterrol van goede kwaliteit dan geven we bij de rollende waterslag 1 of 2 punten extra.

Chor en Knor.

1. Een voldoende knor krijgt 1 tot 2 punten.
2. Een goede knor 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede knor 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordelingen moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.

De chor is een onderbroken toer en moet klinken als chor - chor - chor de toongrepen klinken kort op elkaar.

Klinkers en medeklinkers zijn zoals je het schrijft.

In tegenstelling tot de chor is de knor een ononderbroken zuivere roltoer.

Een zeer goede knor is gesloten en krachtig als het waren geschroefd bij een waterslager niet te lang maar kort geschroefd, klinks als knor of knoor.

Bij de beoordeling van de knor gaan we er vanuit dat als de vogel ook een chor heeft hij 1 of 2 punten extra krijgt in de rubriek chor / knor.

Gebrekkige knorren zijn : te lang – waterig – los.

Staaltonen (Tjonken).

Een voldoende staaltoon krijgt 1 tot 2 punten.

1. Een goede staaltoon 3 tot 4 punten.
2. Een zeer goede staaltoon 4 tot 6 punten.
3. Indien tjonken zeer goed 7 tot 9 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.

Staaltonen bestaan uit onderbroken toongrepen.

Wat bij een staaltoon van belang bij de beoordeling is, is de naklank deze klinkt of dat je op een holle buis slaat met een hamer.

Klinkers en medeklinkers voor een zeer goede staaltoon zijn de medeklinker t of tj aan de voorzijde en de ng aan het eind van de toongreep, de grondtoon (klinkers) u - o - oe.

Indien staaltonen worden gezongen met de grondtoon o spreken we over tjonken deze kunnen we beoordelen van 7 tot 9 punten indien ze van zeer goed gehalte zijn.

Gebrekkige staaltonen zijn : te weinig naklank – klinker A toonloos.

Fluiten (soeten).

1. Een voldoende fluit krijgt 1 tot 2 punten.
2. Een goede fluit krijgt 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede fluit krijgt 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6D) eerder omschreven.

Een fluit is een langgerekte onderbroken toongreep.

Zeer goede fluiten hebben de klinkers o of oe medeklinkers d of t.

Waterslagers hebben meestal meerdere vormen van fluiten in hun lied.

Ondergebracht bij de fluiten zijn de soeten maar komen bijna niet meer voor.

Deze vormen van fluiten bevatten een lichte buiging in de grondtoon naar boven.

Indien er soeten gebracht worden beoordelen we ze bij de fluiten met 1 tot 3 punten op de punten die voor de fluiten worden gegeven dan is 1 voldoende 2 goed en 3 zeer goed.

Gebrekkige fluiten zijn: spits – scherp – neuzig.

Fluitenrol.

1. Een voldoende fluitenrol krijgt 1 tot 2 punten.
2. Een goede fluitenrol krijgt 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede fluitenrol krijgt 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6D) eerder omschreven.

Een fluitenrol is ondank zijn naam geen roltoer maar een onderbroken toer en in tegenstelling tot de fluit korter van vorm is en veel sneller wordt gebracht.

De medeklinkers zijn voor een zeer goede fluitenrol de d of t aan de voorkant, en de klinkers u - oe - i, de grondtoon oe blijft altijd het mooist.

Gebrekkige fluitenrollen zijn: neuzig – belegen – geslagen.

Woeten.

1. Een voldoende woet krijgt 1 tot 2 punten.
2. Een goede woet krijgt 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede woet krijgt 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.

Woeten zijn langgerekte onderbroken toongrepen, met in de grondtoon een lichte buiging naar boven.

Zeer goede woeten hebben de klinkers oe en de medeklinkers w van voren en t aan het eind van de toongreep, ze klinken als woet - woet - woet met buiging in de grondtoon.

Gebrekkige woeten zijn: afwijkende klinkers en medeklinkers.

Bellen.

1. Een voldoende bel krijgt 1 tot 2 punten.
2. Een goede bel krijgt 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede bel krijgt 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6D) eerder omschreven.

Bellen zijn toonstukken in onderbroken vorm, daarom afgezet met een vrij snel ritme.

De grondtoon voor een zeer goede bel is meestal de u of i, met de medeklinker l aan de voorzijde en aan de achterzijde van de toongreep de ng.

Holle bellen met de grondtoon oe zitten in het zeer goede.

Wat ook naar het zeer goede gaat zijn bellen gebracht als ling -ling - ling over naar lung - lung - lung.

Gebrekkige bellen zijn : scherp en hard - te veel .

Belrol.

1. Een voldoende belrol krijgt 1 tot 2 punten.
2. Een goede belrol krijgt 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede belrol krijgt 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6D) eerder omschreven.

De belrol is een eenvoudige ononderbroken toer en is daarom een roltoer.

Een mooi gevormde belrol belt en rolt tegelijk.

De medeklinker voor een zeer goede belrol is de r , met als klinker u of i.

Gebrekkige belrollen zijn: neuzig – hard of ruw.

Tjokken.

1. Een voldoende tjok krijgt 1 tot 2 punten.
2. Een goede tjok krijgt 3 tot 4 punten.

3. Een zeer goede tjok krijgt 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.

Tjokken zijn eenvoudige onderbroken toeren.

De grondtoon of de klinker van de tjok is de o, medeklinkers zijn tj van voren en de k aan het einde van de toongreep.

Voor een zeer goede beoordeling moet een tjok kort en krachtig zijn, een echte nachtegaal toer.

Gebrekkige tjokken zijn: vlak met de klinker A of U – of de grondtoon IO – IOE.

Tjokkenrol.

1. Een voldoende tjokkenrol 1 tot 2 punten.
2. Een goede tjokkenrol krijgt 3 tot 4 punten.
3. Een zeer goede tjokkenrol krijgt 5 tot 6 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.

Tjokkenrol is in tegenstelling tot de benaming geen roltoer maar een onderbroken toer.

Het verschil is tot de tjok het ritme is veel sneller.

Voor een zeer goede beoordeling moet hij klinken alsof men een knikker over het ijs laat springen.

Klinkers en medeklinkers zijn het zelfde als de tjokken.

Gebrekkige tjokkenrollen zijn: watereffect op de grontoon – verkeerde klinkers of medeklinkers.

Schokkel.

1. Een voldoende schokkel krijgt 1 punt.
2. Een goede schokkel krijgt 2 punten.
3. Een zeer goede schokkel krijgt 3 punten.

Voor een goede beoordeling moeten we letten op de (6 D) eerder omschreven.

De schokkel is een eenvoudige onderbroken toer.

De toongrepen volgen elkaar op met een schokkende en wiegende beweging.

Bij een zeer goede schokkel kunnen we zelfs zien dat de vogel met zijn lichaam als het waren mee schokt in het ritme van de toer.

Een zeer goede schokkel heeft de u -o - oe als grondtoon en de medeklinker h of b - l vooraan de toongreep.

Tevens hebben we nog de waterschokkel dit kunnen we horen als er op de grondtoon een zekere buiging aanwezig is, klinkt als water op de grondtoon.

Gebrekkige schokkels zijn: harde – lange – neuzige – gestoten of geslagen vormen.

Indruk.

1. Een voldoende indruk krijgt 1 punt.
2. Een goede indruk krijgt 2 punten.
3. Een zeer goede indruk krijgt 3 punten.

De keurmeester bepaalt de indruk naar de wijze waarop het lied wordt voorgedragen.

Om aan een zeer goede indruk te komen moeten de toeren bestaan uit goed tot zeer goed, tevens zonder storende of foutieve toeren.

Ook moet het lied worden gebracht zonder onderbrekingen.

Strafpunten.

Fouten worden door de de keurmeester niet bestraft maar aangegeven op de keurlijst d.m.v. een aantekening of omschrijving.

Nachtegalaccent.

1. Een voldoende nachtegaalaccent krijgt 1 punt.
2. Een goede nachtegaalaccent krijgt 2 punten.
3. Een zeer goede nachtegaalaccent krijgt 3 punten.

Nachtegalaccent bepaalt de keurmeester naar zijn eigen gehoor op het moment dat hij de vogel keurd naar de structuur van de nachtegaal.

Stamharmonie.

1. Een voldoende stamharmonie krijgt 1 punt.
2. Een goede stamharmonie krijgt 2 punten.
3. Een zeer goede stamharmonie krijgt 3 punten.

De keurmeester bepaalt de stamharmonie naar zijn gehoor aan een stam met waardevolle eigenschappen en gelijkheid in zang.